

Informatie voor de raad

Onderwerp	-	Regio Zwolle_ Vechtdalbrief in reactie op Verstedelijkingsstrategie
Portefeuillehouder	-	A. Schuurman (wethouder)
Eenheid	-	Visie en Strategie
Contactpersoon	-	N. Snellaars-Lamers
Contactgegevens	-	n.snellaars@dalfsen.nl
Openbaarheid	-	Openbaar

Behandeld in collegevergadering van
Behandeling in raadsvergadering van

14 september 2021
Datum lijst mededelingen raadsvergadering

Kernboodschap:

Het college van B&W stelt u voor kennis te nemen van de brief die de gemeenten Dalfsen, Ommen en Hardenberg gezamenlijk hebben opgesteld in het kader van de Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle.

NB. In een eerder raadsmemo hebben wij u reeds geïnformeerd over het position paper '*Dalfsen maakt werk van prettig samenleven, samenwonen en samenwerking in een groene omgeving*', die we voor de positionering van exclusief onze gemeente hebben opgesteld en verzonden aan de stuurgroep Verstedelijkingsstrategie.

Toelichting:

Aanleiding

In november 2019 is in het Bestuurlijk Overleg MIRT tussen het Rijk en regio afgesproken om te onderzoeken op welke manier de groei van wonen en werken in de regio op de lange termijn plaats kan vinden. Het gaat hierbij om een onderzoek naar de effecten van deze groei (de Verstedelijkingsstrategie) in combinatie met een onderzoek naar de gebiedsgerichte bereikbaarheid.

Stand van zaken proces verstedelijkingsstrategie

Eind 2020 is het eindrapport 'Analysefase Verstedelijking en Bereikbaarheid' vastgesteld door de stuurgroep Verstedelijkingsstrategie. De vier ontwikkelperspectieven (gepresenteerd als uitersten) uit het eindrapport zijn het afgelopen halfjaar verder onderzocht aan de hand van drie scenario's voor de regio Zwolle (toevoeging 40.000 / 65.000 / 80.000+ woningen).

Komende tijd wordt in de regio gesproken over welke elementen uit de ontwikkelperspectieven kansrijk zijn (en welke niet). Er wordt dus niet een keuze voor één van de vier ontwikkelperspectieven gemaakt, maar bouwstenen bepaald om in het vervolg toe te werken naar de gewenste ontwikkelrichting voor de regio Zwolle. De stuurgroep neemt dit mee in de afweging en voorbereiding naar het BO MIRT-overleg met het Rijk in november 2021.

Dalfser inbreng

Op 9 september 2021 hebben we het position paper '*Dalfsen maakt werk van prettig samenleven, samenwonen en samenwerking in een groene omgeving*' verstuurd aan de stuurgroep Verstedelijkingsstrategie. In het document hebben we het karakter van onze gemeente omschreven en daarbij de ambitie voor de komende jaren. Het position paper sluit aan op onze toekomstvisie Voor Elkaar en is in lijn met de strategische thema's en inhoud van de concept ontwerp Omgevingsvisie Dalfsen.

Vechtdalinbreng

Een verstedelijkingsstrategie voor het daily urban system van Regio Zwolle heeft betrekking op 22 gemeenten in vier provincies. Naast het uitdragen van de positie van de gemeente Dalfsen is het goed om thema's met buurgemeenten te bespreken en gezamenlijk inbreng te leveren. Een voorbeeld daarvan is de bijgevoegde brief, die de colleges van Ommen en Hardenberg gezamenlijk hebben gestuurd naar de stuurgroep Verstedelijkingsstrategie.

Communicatie:

Belangrijke data najaar 2021

- 1 oktober 2021: Stuurgroep Verstedelijkingsstrategie, portefeuillehoudersoverleg RO en BMAG: bespreking ontwikkelperspectieven en kansrijke onderdelen
- Medio oktober 2021: Stuurgroep Verstedelijkingsstrategie: besluitvorming ontwikkelperspectieven, effectbepaling en beoordelingskader
- 25 november 2021: BO MIRT: toelichting besluitvorming ontwikkelperspectieven en hoe verder

Bijlagen:

1. Brief 'positionering en profilering Vechtdal gemeenten inbreng in de verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen,

de burgemeester
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris
ing. S.A.D.C. van Geffen

Stuurgroep verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle
Voorzitter Martijn Dadema

Ommen, 15 september 2021

Onderwerp: Positionering en profilering Vechtdal gemeenten
inbreng in de verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle

Geachte stuurgroep,

Een gezamenlijk aanbod uit het Vechtdal

De gemeenten Dalfsen, Ommen en Hardenberg willen met deze brief gezamenlijk een aantal overwegingen inbrengen in het proces van de verstedelijkingsstrategie/BO MIRT in de Regio Zwolle. Dit doen we vanuit een gedeeld perspectief en de gedeelde belangen rond de verdere toekomst en klimaatbestendige ontwikkeling van het Vechtdal. Naast en in aanvulling op de position papers die we individueel per gemeente voornemens zijn te leveren dan wel al hebben geleverd.

Het Vechtdal draagt bij aan de leefbaarheid, economische vitaliteit en brede welvaart van de Regio Zwolle. Wij roepen de partners op om de kansen die het Vechtdal biedt voor onze bijdrage aan de woningbouwopgave en de klimaatbestendige ontwikkeling van de regio, met ons uit te werken en in de Verstedelijkingsstrategie op te nemen. We doen dit vanuit de overtuiging dat het Vechtdal als geheel op meerdere manieren op een aantrekkelijke wijze kan bijdragen aan het oplossen van de verstedelijkingsopgave in de Regio. Daarbij zien wij kansen om wonen, werken, recreatie en klimaatmaatregelen slim te combineren en te verbinden.

In deze gezamenlijke brief gaan we dieper in op:

1. Een aantal voor het Vechtdal belangrijke thema's en overwegingen,
2. De inbreng die het Vechtdal in de verstedelijkingsopgave kan leveren,
3. Wat er wenselijk nodig is om dit te kunnen bereiken.

Ad 1. Een aantal voor het Vechtdal belangrijke thema's en overwegingen

Het Vechtdal vormt een ruimtelijk samenhangend gebied. Vanuit de natuurlijke systemen van water en natuur (inclusief de landgoederenzone) en de kanalen aan de noord- en zuidzijde op de flanken van het Vechtdal, die zich hebben ontwikkeld. En de op die structuren ontwikkelde infrastructuurassen, dorpen en steden. Centraal staat voor alle drie de gemeenten het toekomst- en klimaatbestendig verder ontwikkelen en versterken van het Vechtdal als dynamisch en vooral mooi gebied om in te wonen, werken en te recreëren. Dit komt ook herkenbaar terug in de omgevingsvisies van de drie gemeenten, die in Hardenberg al is vastgesteld en in Dalfsen en Ommen in voorbereiding zijn.

Tegelijkertijd wordt er onder meer vanuit de netwerksamenwerking van Ruimte voor de Vecht hard gewerkt aan een klimaatbestendige inrichting en ontwikkeling van het gebied, waarbij doelen zijn gesteld tot 2050.

Het RegioDeal-project Brede Welvaart in het Vechtdal is hier onderdeel van en een goed voorbeeld waarin we nu al succesvol samenwerken tussen Rijk en Regio.

Het Vechtdal biedt de huidige en toekomstige inwoners een aantrekkelijke leefomgeving, met afwisselende en gedifferentieerde woonmilieus. De grotere kernen zijn goed via het OV en de weg ontsloten (met de Vechtdalverbinding als centrale as). Op de zuidflank heeft het OV echter ook impulsen nodig en de bestaande OV-verbinding op de noordflank kan worden versterkt. Daarbij kan de verstedelijkingsstrategie helpen. In meerdere kernen zijn de voorzieningen van hoogwaardige kwaliteit en vervullen ze een (sub)regionale functie. En dat willen we graag zo houden. Wonen in de nabijheid van deze voorzieningen draagt hieraan bij.

Het Vechtdal kent een gevarieerde werkgelegenheid en een hoogwaardige economie die de Regio Zwolle verbindt met de Dutch Tech Zone, Twente en Duitsland en de daaraan verbonden kennis- en innovatiepartijen. Het Vechtdal is een topspeler op het terrein van agrofood en vrijetijdseconomie. Aan de oostkant van het Vechtdal vormt de maakindustrie in Hardenberg een economisch knooppunt in het regionale netwerk van Noordoost Nederland, met de IQ BLVD als verbindende kennishub voor het bedrijfsleven. Ommen is een landelijk bekende speler als werkgever in de dag- en verblijfsrecreatie en dit geldt voor Hardenberg en Dalfsen ook. De kansen liggen voor het oprapen.

Binnen het Vechtdal kennen de drie gemeenten een groot aantal vergelijkbare opgaven en ambities, met daaromheen specifieke opgaven en accenten per gemeente. We kennen een langjarige samenwerkingsstructuur voor zowel het fysieke, economische, als sociale domein. Het betreft een lichte samenwerking en de afzonderlijke gemeenten zijn ook nauw verbonden met andere omliggende regio.

Ad 2. De inbreng die het Vechtdal in de verstedelijkingsopgave kan leveren

We hebben voldoende fysieke ruimte voor nieuwe woon- en werklocaties en mobiliteit en willen vanuit de verstedelijkingsstrategie hier ook de planologische ruimte voor krijgen. Onder meer met het ontwikkelen van (stations)locaties tot OV-HUBS. Op het gebied van werkgelegenheid noemen we specifiek de ruimte die Hardenberg en ook Nieuwleusen en Lemelerveld (beide gemeente Dalfsen) bieden voor nieuwe bedrijfslocaties. Wij achten het mogelijk om vanuit de gezamenlijke Vechtdal gemeenten tot 2040 te kunnen bijdragen aan de verstedelijkingsopgave met ruim 8.000 woningen voor zowel de opvang van de autonome groei als de regionale/landelijk opgave om het woningtekort aan te pakken. We bieden een aantrekkelijke en veelal klimaatbestendige woonomgeving met hoogwaardige voorzieningen en met aandacht voor goede stad-land verbindingen. We realiseren woonmilieus die goed multimodaal bereikbaar en ontsloten zijn en verbonden met een gevarieerde lokale en regionale arbeidsmarkt. We hebben de ruimte en mogelijkheden om woningen snel te kunnen realiseren en om nieuwe woonmilieus toe te voegen zonder dat dit ten koste gaat van de landbouw en de landelijke leefomgeving. We kennen van oudsher een handen uit de mouwen mentaliteit van samenwerken.

We zien in het Vechtdal ruimte voor een bijdrage aan de klimaat en energieopgave. We bieden daarmee kansen voor een aantrekkelijke bijdrage aan de klimaatbestendige ontwikkeling van de Regio Zwolle. Dit in lijn met de motieven om de regio aan te wijzen als NOVI-gebied. Rond deze bijdrage zijn in het Vechtdal al behoorlijke stappen gezet maar richting toekomst ligt er nog steeds een stevige opgave, met raakvlakken met diverse Rijksprogramma's en regionale programma's, zoals Ruimte voor de Vecht of Reevediep/Kampen. Per deelgebied vraagt dit om andersoortige systeemaanpassingen die in samenhang met de verstedelijkingsopgave (wonen, balans arbeidsmarkt, mobiliteit) kunnen worden opgepakt. Dit biedt zicht op een slim in te richten ontwikkelperspectief en het meer behapbaar maken van in aanzet omvangrijke en complexe investeringsvraagstukken.

Ad 3. Wat er nodig is om dit te kunnen bereiken

Wij pleiten er voor het landelijk karakter van de Regio Zwolle (en dat geldt ook voor grote delen buiten het Vechtdal) te benutten als kans voor ontwikkeling. Binnen het Vechtdal zien wij goede mogelijkheden dit te doen langs de natuurlijke en infrastructurele assen. Deze assen kunnen worden versterkt waar nodig en stad-land verbindingen kunnen worden uitgebouwd. Het verstedelijkingsvraagstuk in samenhang met mobiliteit is naar onze overtuiging zeker niet alleen een hoog stedelijk vraagstuk of via hoog stedelijke benadering op te lossen. Juist hier biedt en vraagt ons landelijk gebied om slimme oplossingen en het combineren en toevoegen van nieuwe functies die passen bij de bestaande omgeving. Concreet denken wij aan het kansrijk ontwikkelen van gevarieerde woon-/werkmilieus (hoog stedelijk, kleinstedelijk, landelijk en gemengd) op deze multimodale assen of een betere aansluiting aan deze assen, met behoud en waar mogelijk versterking van de bijpassende voorzieningenniveaus.

We onderkennen het gezamenlijke belang om verder te investeren in het verbeteren van de klimaatbestendigheid van het Vechtdal en de vitaliteit van onze kernen en het landelijk gebied. Daarbij past ook het inrichten en verder uitbouwen van een toekomstbestendige economie. Voor het realiseren van onze ambities op het gebied van wonen en werken is het nodig om gefaseerd de bereikbaarheid via de N-wegen (zoals de ontsluiting Lemelerveld, of zuidelijke ontsluiting Ommen), het OV (dubbelspoor Zwolle-Hardenberg – Nedersaksenlijn, Stationslocaties of HOV-verbindingen naar onder meer de kernen Dedemsvaart en Lemelerveld) te versterken en nieuwe snelfietsverbindingen te realiseren.

Tot slot zijn wij ervan overtuigd dat het Vechtdal op de hiervoor beschreven wijze een belangrijke bijdrage kan leveren aan de leefbaarheid, economische vitaliteit en brede welvaart van de regio Zwolle. Wij roepen de partners op om de kansen die het Vechtdal biedt voor de woningbouwopgave en de klimaatbestendige ontwikkeling van de regio met ons uit te werken in de bouwstenen en de ontwikkelrichting van de Verstedelijkingsstrategie, in de verdere uitwerking en naar een gezamenlijke ontwikkelagenda binnen het NOVI-gebied. Wij gaan als Vechtdalgemeenten graag deze uitdaging met u aan.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester Dalfsen
Drs. E. van Lente

Gemeentesecretaris Dalfsen
Ing. S.A.D.C. van Geffen

Burgemeester Hardenberg
M.W. Offinga

Gemeentesecretaris Hardenberg
I.A.A. Oostmeijer-Oosting

Burgemeester Ommen
mr. drs. J.M. Vroomen

Gemeentesecretaris Ommen
J.W.H. Blaauw